

KJAK

Fiskidagaskipanin offur fyri ráðaloysi!

Eyðstein Poulsen

Kallið ein spaka fyri ein spaka! At avrokna ein fiskidag eftir brosmu fyri ein fiskidag eftir toski kann ikki geva einari heilari politiskari skipan meining, bert tí, at serfrøðin sigur, at roknistykkið er soleiðis samansett. Hetta roknistykki er ikki eigna sum tilráðing um veiðuorkuna í verandi fiskidagaskipan, men kann bert nýtast til kvotaskipanir. Finnið eina loysn í fiskidagaskipanini, soleiðis at serfrøðin fær roknað brosmu og tosk hvør sær. Vit tosa um tillaging og ikki skerjing. Tað finnast aðrir hættir at stýra veiðuorkuna, enn ta ævigu drepandi skerjingina, ið politiska skipanin, enn ein- aferð, í ráðaloysi hevur tikið til sín.

Alt meðan serfrøðin kemur við sínari kronisku niðurstøðu um, at skerja fiskidagatalið, - grunda á eitt roknistykki, ið ikki er hóskaði til okkara fiskidagaskipan, - er vinnan tengd av einari politiskari skipan, ið ikki megnað annað, enn at lurta bókstavliga eftir hesum boðskapi, - og sum hjálparleys offur, loypa óvitandi í somu fellu ár um ár.

Lat tað ikki verða nøkrum ókunnugt, at botnfiskastovnarnir eru í einari undantaksstøðu í løtuni. Hetta er ikki av ov høgari veiðu-

orku. Tað eru ikki fiskifør, fiskidagatal ella av mann- aávum, at hendan støðan er íkomin. Hevði roknistykkið - nýkomna vitanin - ið serfrøðin legði fram í 2009 verið álítandi, so høvdu teir bátar, ið eftir eru á grunninum, fiskað upp undir lúkurnar í dag.

Tá bleiv staðfest og frágreitt, at verður fiskað minni fyri hvørt ár, verður meira at fáa. Eftir hagtølum hjá Fiskiveiðueftirlitinum sæst, at tað er júst tað, ið er farið fram á landgrunninum seinastu árin. Veiðuorkan er minka ár um ár. Eg tosi ikki um hvussu nógvir dagar eru tillutaðir, men hvussu nógvir fiskidagar eru brúktir inni á landgrunninum (innaru leið). Við at samanbera veruligu veiðuorkuna við roknistykkið/staðfestingina hjá serfrøðini, hvat skerjing av fiskidøgum, ella minkandi veiðuorkan fór at geva av botnfiski, er tað sjónligt, at her er ongin samanhangur.

Serfrøðin heldur seg til altjóða avtalur, og vísindaligar rokningarhættir, ið gevur politisku skipanini trupulleikar. Vit tosa um orku og trýst. Politiska skipanin hevur ikki megnað annað, enn at skert fiskidagar. Hetta er ein av høvuðsorsøkunum til truplu støðuna, ið heimaflotin er komin í. Hvør dagur og hvør løta er ein kampur, og krevur tí fullan politiskan uppbakning.

Vit hava í dag eitt skotti í fiskidagaskipanini, ið skilur landgrunnin í innaru og ytri leið. Hetta skotti átti at verði nýtt til at tillaga orkuna. Í einum truplum og mangan óskiljandi embætismannaveldi, kundu

vit við tillagingum millum innaru og ytri leið fingið roknistykkið um veiðutrýstið á stovnarnar at verið rættvíst og sambariligt eisini í ástøðiligum høpi. Við at skerja dagatalið, skerjir tú alla veiðu eftir: brosmu, longu, tosk, hýsu, upsa o. s. fr.. Við at tillaga markið og orkubýtið millum innaru og ytri leið, til eina effektiva og beinrakna lívfrøðiliga leiðreglu. Hevði politiska skipanin givið vinnuni og serfrøðini ein konstant at halda seg til, ið gevur meining bæði lívfrøðiliga og figgarliga.

Vit vita øll, at tað er ikki ovurfisking, ið ger, at pisurnar hungra, og at føroyska sjókið er fult av makreli. Hetta er náttúran, ið flytur seg. Vónandi er dugur í politisku skipanini, soleiðis at hendan flytur seg við og ikki ímóti vistfrøðini, ið vit í alt ov stóran mun, vita ov lítið um.

Latið ikki eitt vísindaligt roknistykki um veiðutrýst, forkoma okkara fiskidagaskipan, ið hevur tey amboð, ið skulu til fyri at tillaga veiðuorkuna. Gevið vísindini skerjing av toski, ella tí fiskaslag, ið vísindin metir krevur skerjing! Endurtakið ikki árliga feilin við at skerja alt frá teimum, ið enn halda lív í og reka vinnu eftir botnfiski!

Fiskidagaskipanin er sjálvregulerandi, og hetta var ein av grundhugsanunum í skipanini, - við innaru og ytri leið. Politiska skipanin eigur at halda seg til hesa ítøkiliga grundhugsjón, ið er staðfest í hagtølum. Hagtølini vísa týðiliga, at hetta er ein skipan, har veiðuorkan flytur seg. Við at til-

laga í inniverandi skipan, har veiðuorkan verður flutt, ístaðin fyri at verða skerd, verður skipanin trygg.

Við einari tryggari skipan kann vinnan aftur nýta sína orku til tað, ið vinnan eigur at hugsa um, nevniliga innovatión, møguleikar og betran. Hetta átti, alt annað líka, givið serfrøðini greiðari og betri karmar, til at koma við tilráðing, ið hóskað seg til okkara fiskidagaskipan. Tøl har veiðuorka eftir ávísingum fiskasløgum er nágreinilig og sonn, og ikki sum nú, har øll veiðuorka verður rørt saman í ein pott. Hendan sundurgreining, hevði loyst figgarliga trupulleikan og framtíðar óvissuna, ið vinnan týnist undir, av at fiskidagarnir verða skerdir ár um ár. Við slíkari tillaging av okkara veiðuorku, hevði serfrøðin verið borðreitt við tølum, ið kundu givið afturljóð í einari skilagóðari ráðgeving til okkara politisku skipan, soleiðis at tá toskurin skal verjast, so verður tað bert toskurin, ið verður vardur í veiðuorku, og ikki allur annar fiskur, ið svimur í okkara sjóki.

Við hesum hevði Fiskifrøðin komi við tilráðing um veiðutrýst, tilskila á hvønn einstaka fiskastovn. Síðan hevði politiska skipanin ræði á, at flyta veiðuorkuna, soleiðis at samsvar var millum ástøðiliga og gerandis leiðreglurnar í okkara fiskidagaskipan. Á hendan hátt verða botnfiskastovnarnir tillagaðir hvør sær, og ikki sum nú, har vit síggja, at er ein stovnur hóttir so verður øll fiskidagaskipanin skerd.

Lurta nú eftir Jóannes!

Teitur Vágadal

sjúkrarøktarfrøðislesandi

Føroyskur politikkur er stak løgin. Áhaldandi verður tað tosað um tunlar, sum um at okkara land doyri um teir ikki vera gjørdir. Gerhard selur seg alment fyri at fáa ein tunnill. Jørgen og Co vilja heldur gera ein dýrari tunnill, sum ikki heilt samsvarar við vinnuprinsippið: at fáa sum mest fyri krónuna. Sjálvt um Føroya Arbeidsgevarafelag vil hava eina almenna loysn. Og løgmaður fylgir bara við.

Hvat við yvirkotinum?

Eitt er mær tó púra óskilligt. Hví kann peningurin úr Landsbankanum ikki brúkast upp á sjúkrahús og eldrarøktina? Tað er har størsti tørvurin er, tað er har bíðitíðirnar eru. Eysturoyartunnilin er eitt gott hugskot..... um 20 ár altso. Tá eldrarøktini tørvaði, ella Løgtingið gjørdist varugt við tørvini, megnaði Løgtingið bara at diska upp við 4.3 millionum, hóast at brúk var fyri 6 millionum. Og nú klárar samgongan at diska upp við 150 millionum sum var tað einki???? Hvussu ber tað til at tunlar hava meira at siga enn tey gomlu, sum tørva hjálp, tey veiku sum fáa minni og minni, og tey ungu mugu framvegis leita sær uttanlands?

Heildarætlanini um Fólkvøkstur og frá/til-

flyting var samtykt av øllum Løgtinginum, eisini samgonguni. Og kostaði hon einki serligt. Eini 700 millionir yvur eini 4-5 ár. Orsøkin sambært figgar-málaráðharranum, fyri at hon ikki kundi fylgjast var, at so máttur aðrar iløgur setast til síðis. Og nú kann samgongan knappiliga brúka pening uppá nýggjar tunlar, uttan at blunka.

Bleytt er ikki stuttligt

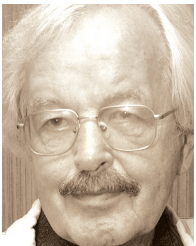
Tey gomlu og ungu vera enn einaferð gloymd. Søgjan endurtekur seg, tey bleytu virðini mugu lúta fyri teimum hørðu, tí at Kári P. Højgaard, Gerhard Lognberg við fleiri hugsa heldur um afturval, enn at hugsa um hvat tæni tjóðini best beint nú. Og tað er ikki tunlar. Fólkatálið stendur framvegis í stað, tey gomlu og veiku fáa framvegis ikki tí fultuppið bornu hjálpa teimum tørvur.

Tey gomlu hava tænt Føroyum væl, men tá nøkur teirra tørva hjálp verður bara spýtt upp á tey, tí at valagnið verður uppráðfest. Árgangirnir 20-40 ár eru bert hálvir, í mun til hvat teir kundu verið. Og nú er tað farið at merkjast á burðartalinum. Fleiri og størri útbúgvingartilboð, sum ikki kosta nakað serligt kundi steðga hesi gongd, men nei, tunlar og óskøv-aðir og óbuglaðir bilar eru týðningarmiklari.

Sanniliga, sanniliga mugu vit staðfesta at samgongan er guddomilig. "Herrens veje er uransagelige"

Gerið nú sum Jóannes Eidesgaard segði við Anfinn Kallsberg á sinni, hví Viðareiðistunnilin mátti bíða: Vælfærdina framum tunlar!

Klosterjordet 8, Aalborg

Erik Ludvigsen

Der skal ikke herske tvivl om det rigtige i at aftale kvoter for at beskytte bestanden af fisk, så der ikke bliver overfisket med fare for udrydning-

Der er således en aftale mellem Færøerne, Island, Norge, Rusland og EU. Hvor stor det enkelte lands kvota skal være. Kvoterne er fastsat udfra computermodeller uden oplysning om, hvilke kriterier, der er anvendt. men jeg er overbevist om, at der ikke er taget hensyn til, at fiskeriet er Færøernes hovederhverv og fiskeriprodukter udgør godt og vel 90% af eksporten..Det bør også nævnes, at der er divergierende holdninger til, hvad

bæredygtigt fiskeri er.

Det er naivt at tro, at man via computermodeller kan følge fiskenes færden, der er underlagt havstrømmene og klimaforandringer. Færingerne må vel siges at være de nærmest til at vide lidt om, hvad der foregår i deres fiskevande. Det standende problem i dag er, at mængden af makrel og sild er så voldsom, at man på det nærmeste kan tage silden op med de bare næver og sagen er den, at silden tager så

grundigt føde til sig med det til følge, at fiskene går sin vej, den fisk, som færingerne gerne skulle have fat i.

Livets mangfoldighed kan nu engang ikke presses ind i et fastlagt skema eller computermodel og et er sikkert, at fiskene lader sig ikke styre af kvoter.

Det er den nærliggende og acceptable forklaring på, at færingerne har tredoblet deres fiskekvote. Det har den magtfulde EU-kommission og politikerne ingen forståelse

for bortset fra en enlig svale Søren Espersen (DF).

EU har truffet den meningsløse beslutning at nægte færingerne at lande deres fisk i en EU-havn og dermed ramt færingernes livsnerve.

I regeringsgrundlaget fra oktober 2011 står der sort på hvidt, at Danmark vil styrke og udvikle rigsfællesskabet, så man kan med rette spørge, hvorfor Danmark ikke kommer Færøerne til hjælp, men foretrækker at vise re-

spekt for EU, der kritiktøst tiltager sig flere og flere magtbeføjelser.